

Wymagania edukacyjne do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen z edukacji dla bezpieczeństwa w klasie VIII

Szkoła Podstawowa im. św. Jana Kantego w Białej Niżnej

Ocenę celujący otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia misję Sił Zbrojnych RP, ich rolę, podstawowe zadania w systemie obronności;
- omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski;
- potrafi omówić najważniejsze cele głównych organizacji międzynarodowych do których należy Polska;
- omawia pojęcie: stan ostrzegawczy, stan alarmowy, dekontaminacja, pogotowie przeciwpowodziowe, alarm powodziowy;
- wyjaśnia różnice pomiędzy nr 112 a 999, 998, 997;
- prawidłowo wskazuje i uzasadnia Triage, podaje przykłady;
- formułuje złożony opis zdarzenia oraz wskazuje prawidłowy przebieg postępowania na miejscu zdarzenia;
- wskazuje różnice między krwotokiem tętniczym a żylnym;
- omawia stopnie oparzeń i odmrożeń i potrafi je scharakteryzować;
- charakteryzuje sposób oceny rozległości oparzeń u dorosłego i dziecka.

Ocenę bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej;
- wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO);
- wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski;
- przypisuje odpowiednie zadania poszczególnym podmiotom ratowniczym;
- opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego;
- opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji;
- rozróżnia stopnie i rodzaje ewakuacji;
- wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonąca na człowieku;
- wie jak się zachować podczas zapalenia oleju na patelni;
- opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych;
- potrafi scharakteryzować zagrożenia i zasady postępowania podczas: intensywnej opadów, śniegu, ekstremalnie niskich temperatur, upałów, wicher, gwałtownych burz;
- opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR;
- omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny);
- wyjaśnia znaczenie terminów, kolizja, katastrofa, wypadek; omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru;
- omawia treść szkolnej instrukcji ewakuacji;
- wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych;
- wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób;
- wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej;
- potrafi przeprowadzić wywiad SAMPLE;
- zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną;
- wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB;
- udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia;
- charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie;
- opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej;
- opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego;
- wykorzystuje AED w praktyce;
- wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze);
- opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy;
- wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna);

- demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa;
- wykonuje opatrunek z ciałem obcym w ranie;
- zakłada opaskę uciskową;
- omawia i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów;
- udziela pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń (ćwiczenia praktyczne);
- proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci;
- wymienia czynniki sprzyjające wychłodzeniu; omawia i stosuje w praktyce sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: zadławienia (omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia, wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowe w przypadku zadławienia, wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci), zawału serca, udaru mózgu, napadu padaczkowego, ciała obcego w oku, zatrucia, tonięcia porażenia prądem, ukąszenia, użądlenia;
- orientuje się w terenie według: położenia Słońca, Gwiazdy Polarnej, charakterystycznych przedmiotów terenowych (natura/ budowle);
- umie zaplanować i obliczyć drogę marszu (czas, odległość) ;
- opisuje miejsce cyberbezpieczeństwa w systemie bezpieczeństwa państwa;
- opisuje zadania Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni;
- wylicza zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką (odpięcie magazynka, brak kontaktu ze spustem, przeladowanie, lufa skierowana w bezpieczne miejsce, strzał kontrolny, wskaźnik bezpieczeństwa, pudełko – futerał transportowy lub kabura);
- prawidłowo składa się do strzału, reguluje oddech i ściąga język spustowy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa;
- opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski;
- potrafi podać przykłady misji pokojowych w których brali udział Polacy;
- wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce;
- dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia;
- wymienia sposoby przeciwdziałania panice;
- uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych;
- omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych;
- opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego;
- omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole;
- planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej;
- uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi;
- wie co należy zrobić w czasie ewakuacji;
- opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur;
- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym na miejscu zdarzenia;
- wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia i stosuje wiedzę w praktyce;
- opisuje zasady zachowania się na wypadek: ataku bombowego, ataku gazowego, otrzymania podejrzanej przesyłki;
- wymienia najczęstsze akty terroru;
- wykazuje troskę o bezpieczeństwo własne i innych osób;
- zachowuje spokój i opanowanie;
- opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia;
- zna główne stany nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy;
- opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych;
- ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC;
- układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej;

- wymienia główne przyczyny omdlenia;
- opisuje ogniwa łańcucha przeżycia;
- definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowoodechowa”;
- przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej;
- wymienia prawdopodobne miejsca usytuowania AED w bliskiej okolicy;
- proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia;
- wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je;
- wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające;
- wie kiedy może zastosować opaskę uciskową;
- opisuje schemat udzielania pierwszej pomocy przy krwotokach;
- opisuje zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy użyciu broni konwencjonalnej (uciekaj, schowaj się, walcz);
- wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwłknięcie, skręcenie;
- opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa;
- opisuje rodzaje złamań;
- wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie;
- omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych, oparzeń środkami chemicznymi, wychłodzenia organizmu i odmrożeń;
- omawia objawy w przypadkach: zadławienia, zawału serca, udaru mózgu, napadu padaczkowego, ciała obcego w oku, zatrucia, tonięcia, porażenia prądem, ukąszenia, użądlenia;
- wyznacza kierunki stron świata przy pomocy kompasu/busoli;
- umie zaplanować i obliczyć drogę marszu (czas, odległość);
- wymienia główne zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa;
- opisuje przykłady ataków na cyberbezpieczeństwo;
- opisuje zasady zgrywania podstawowych rodzajów przyrządów celowniczych (otwarte, zamknięte, optyczne).

Ocenę dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- wymienia rodzaje bezpieczeństwa;
- wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie;
- omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom;
- wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych;
- wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze;
- opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku;
- omawia szkolną instrukcję ewakuacji;
- wymienia główne przyczyny pożarów;
- opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru;
- wymienia główne przyczyny pożarów;
- wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej;
- wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi;
- wymienia na czym polega ochrona przeciwpowodziowa;
- omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz;
- opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych;
- opisuje zagrożenia towarzyszące wypadkom;
- opisuje zasady zachowania się na wypadek: strzelaniny, znalezienia się w sytuacji zakładniczej;
- zna główne przyczyny terroryzmu;
- wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego”;
- wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy;
- poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową;
- wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym;
- ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku;
- udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło– zuchwa);
- sprawdza, czy poszkodowany oddycha;
- wymienia objawy utraty przytomności;
- wymienia ogniwa łańcucha przeżycia;

- omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci;
- wymienia objawy NZK;
- zna przyczyny NZK;
- wylicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: samochodowej, turystycznej, domowej;
- wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający;
- omawia zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa;
- omawia typowe objawy złamań, zwichnięć i skręceń;
- omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych;
- omawia sposób postępowania w przypadku zapalenia oleju w kuchni;
- wie jakie są przyczyny: zadławienia, zawału serca, udaru mózgu, napadu padaczkowego, ciała obcego w oku, zatrucia, tonięcia, porażenia prądem, ukąszenia, użądlenia;
- określa przybliżoną odległość przebytej drogi na podstawie parokroków lub upływającego czasu marszu;
- umie zorientować mapę i wskazać na niej własne miejsce stania;
- proponuje efektywne sposoby zapobiegania atakom na cyberbezpieczeństwo i minimalizacji ich skutków;
- identyfikuje podstawowe części składowe broni: krótkiej – pistolet/ rewolwer, długiej – karabin, śrutowej – strzelba;
- opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich (zależnie od dyscypliny i konkurencji).

Ocenę dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- definiuje bezpieczeństwo jako stan i jako proces;
- wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i obywateli;
- opisuje geopolityczne położenie Polski;
- omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego;
- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń;
- wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom;
- rozróżnia sygnały alarmowe;
- omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów;
- wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie;
- rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne;
- rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej;
- wymienia główne przyczyny powodzi i potrafi je opisać;
- wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka;
- wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych;
- definiuje pojęcie terroryzm;
- wyjaśnia konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych;
- wyjaśnia ogólne zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji;
- rozpoznaje znaki ewakuacyjne, informacyjne i ochrony przeciwpożarowej;
- wyjaśnia termin „pierwsza pomoc”;
- określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym;
- demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych;
- podaje numery alarmowe wraz z ich prawidłowym przyporządkowaniem;
- wyjaśnia pojęcie „nagle zatrzymanie krążenia”;
- ocenia stan świadomości poszkodowanego;
- umiejętnie stosuje folię NRC;
- wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności;
- stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO;
- omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy;
- stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran;
- bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne;
- zakłada temblak;

- podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie;
- demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny;
- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wypadkach: zadławienia, zawału serca, udaru mózgu, napadu padaczkowego, ciała obcego w oku, zatrucia, tonięcia, porażenia prądem, ukąszenia, użądlenia;
- wyznacza kierunki stron świata przy pomocy GPS;
- wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberbezpieczeństwa;
- wyjaśnia zasady efektywnego posługiwania się bronią strzelecką;
- zasada BLOS (broń/ lufa/otoczenie/ spust).

Ocenę niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych na poziomie oceny dopuszczającej, a braki uniemożliwiają zdobywanie dalszej wiedzy.